

Szeged állásfoglalása a politikai válság dolgában

— Csatlakozás a Magyar Nemzeti Tanács programjához. —

Nagyszabású népgyűlést tartott vasárnap délután Szeged munkássága és demokratikus polgársága a Klauzál-téren, a Kossuth-szobor előtt. A népgyűlés, amelyet a szociáldemokrata-, Károlyi- és radikális-párt szervezetei hívtak össze szombaton este, délután negyed négykor **Fürtös Sándor**, a szociáldemokrata párt titkára nyitotta meg. Ajánlatára egyhangú lelkesedéssel dr. **Becsey Károly** elnöknek, dr. **Holló Jenő**t pedig jegyzőnek választották. Dr. **Becsey** lelkes élelkezés közben lépett a pódiumra. Rövid beszédében ismertette a mai politikai helyzetet, majd tolmácsolta a főkapitánynak azt a kérését, hogy a katonák tartsák magukat távol a gyűléstől, nehogy föltévesztésükkel emiatt bajuk legyen.

Zajos tiltakozás fogadta ezt a kijelentést. — Egy ember se menjen el! Mindnyájunk érdekéről szó van! A harctéren jók voltunk, ugye? — hangzottak az indulatos fölkiáltások minden oldalról.

Dr. **Becsey Károly** ezután folytatta beszédét. A hatalmon levők még mindig nem akarják elhagyni helyeiket, — mondotta, — még mindig abban reménykednek, hogy sikerülni fog nekik megakadályozni a népet abban, hogy sorsa fölött maga rendelkezék. A talán még legutolsó pillanatban csak egy ember vezetheti ki az országot ebből a katasztrófából: gróf **Károlyi Mihály**. Benne összefonódik az ország polgárságának bizalma és reménye. (Lelekes éljenzés.) **Károlyi** már megalkotta azt a testületet, azt a hatalmi csoportot, amely az ország sorsát ezután a kormány megkerülésével irányítani fogja és kibocsátotta már fölhívását is a nemzethez. Nekünk pedig kötelességünk, hogy ehhez csatlakozzunk!

Lelekes taps és éljenzés fogadta a gyűjtő beszédet, amely után **Almássy Endre** állott föl szólásra. Petőfinak egy gyönyörű forradalmi versével kezdte fölszólalását: Konduljanak meg a vészharangok! Ezután lelkes szónoklatban vázolta az idők történelmi jelentőségét, a sorsdöntő idöket, amelyeket nem szabad tétlenül elmúlni hagyni. Beszédét ezután így folytatta:

— És amikor a pillanat irtózatosságszerűsége villámgyors elhatározást követelne, mit látunk igen t. Népgyűlés? Cselekedet helyett hetek óta tétován töprengnek, — gyámszóval kísérleteznek — ostoba játékot üznek, az ország testére kockát vetnek. Ugy tesznek, mint a cipfliző gyerekek, — minden órában másik nevet huznak ki a Nemzeti Kaszinó tagjainak névsorából — s a kihuzott név viselőjét próbálják fölhasználni, hogy mentsék vele, nem ezt a szerencsétlen országot, — de az ő még szerencsétlenebb osztályuralkodását! — mely ide — a végpusztulás kapujához vezette — a sir szélére üzte jobb sorsra érdemes hazánkat. Mintha bekötött szemmel, bedugott füllel játszanák a maguk ezerszer levitézlett kisdéd játékait és mintha nem akarnának és nem tudnának látni, mintha nem akarnának és nem tudnának hallani.

Beszélt ezután arról az igazságtalanságról, hogy a magyar vér mint folyékony szerte a világon, idegen célokért, a Hohenzollern-dinasztia fennmaradásáért. Majd fölolvasta a nemzethez intézett proklamáció teljes szövegét, amelynek változatlan elfogadását kérte. Beszédét hatalmas taps és éljenzés közben így fejezte be:

— Ha minden polgár fájó, sajnó lelkét egy csomóba gyűjtenék — s ez a fájó lélek maga írná le azt, hogy mi fáj neki s — minek az orvoslását kívánja — ez vérző, sajnó nagy magyar lélek se irhatott volna mást le, — mint ami a budapesti programban van. Fogadják el önök is. Ugy áldja meg Önöket az Isten, ahogy becsületes elhatározások mellett állhatatosan, — magyar tisztességgel harcolnak!

(Hollós és Juhász beszélte.)

A következő szónok dr. **Hollós József** volt, aki viharos lelkesedés közben a következő beszédet intézte a népgyűléshez:

— Trónok roskadoznak, államok süllyednek el és új államok születnek egyik napról a másikra, országok határai omlanak le és szappanbuborék módjára szétfoszlanak megdönthetetlennek hitt kormányzások eivék és politikai hitvallások: s ebben az óriási világ-rengésben, ebben a forradalmi atmoszférában sziklaszilárdan áll még ma is a magyar reakció. Szégyen és gyalázat, hogy az elnyomás, a politikai rabizoltság utolsó fellegváraként Magyarország maradt meg, az a Magyarország, amelyre Kossuth Lajos idejében világszerte úgy tekintettek, mint a szabadság zászlóvivőjére. Mivé lettek a március hagyományai? Mivé lett Petőfi forradalmi tüze és Kossuth Lajos lánglelkének megnyilatkozása? Magyarország a kiegyezés után a korrupció posványába merült és a sópénzzel, báróitással, szuronyal és pálinkával összevásárolt szavazó tömegek parlamentjével tartották fenn a hatalmukat a grófok és — zsiványok, akik ebből a természetből olyan dusan megáldott országból a tudóvész, kívándorlás, a szegénység és elbutulás országát csinálták.

— A nagy francia forradalom dicső szabadság jelszava a kizsákmányolás szabadságává és az éhenhalás szabadságává változott. Ilyen világban, ilyen országban élni tovább nem akarunk! Mi egy szabad, békés boldogulni tudó, gazdag Magyarországon akarunk élni.

— Hányszor határoztam el a háboru előtti idökbén, hogy kívándorlok ebből a rabizolga országból, egy szabad és tisztult hazába, de valahányszor erre gondoltam, mindig szívembe nyilallott a költő szava: „Itt élned, halnod kell!” És nem lehet nagyobb kötelességünk, minthogy épen Magyarországon hintsük el a fölvilágosodás és tettekkészség csiréit. És rájöttem arra, hogy a mi legnagyobb ellenségünk a saját gyávaságunk, a mellyel szazadok óta szótlanul türtük a ránk rakott rabigát, ahelyett, hogy rég leráztuk volna. Szavaimat a magyar forradalom legnagyobb élő költőjének, **Ady Endrének** néhány verssorával fejezem be:

Dunának Oltnak egy a hangja,
Morajos, bus halottá hang,
Árpád honában jaj annak,
Aki ne mur és nem bitang!

Mikor fogunk már összefogni?
Mikor mondunk már egy nagyot?
Mi összetörték, elnyomottak,
Magyarok és nem magyarok!

Meddig lesz még ur a betyárság?
És pulya had mi milliók?
Magyarország népe meddig lesz
Kalitkás seregélyfiók?

Bus koldusok Magyarországa
S ma se hitünk, se kenyerünk,
Holnap már minden a miénk lesz,
Hogy ha akarunk, ha merünk!

Juhász Gyula, az országos nevű poéta szónoki lendülettel és hűvvel a következő gyönyörű beszédet mondta:

— Polgártársak, ne feledjétek el e perctől soha többé: az a Kossuth Lajos, aki itt áll e téren, melyen Szeged népét nemzetem büszkeségének nevezte, nemcsak szobor ma, a melyre hervatag koszorukat és hervadt frázisokat lehet akasztani, de mindennek előtt az igazi magyar demokrácia élő lelkiismerete!

— Ez a demokrácia ma az általános, titkos, egyenlő, a nőkre is kiterjedő választójogot követeli, amely nélkül tovább nincsen élet!

— E demokrácia nélkül a magyar sza-

badság üres frázis, a magyar dicsőség meddő és keserű véráldozat, a magyar igazság a nagyurak hazugsága! Ma Kossuth Lajost éltetni fölösleges, nemcsak él, de diadalmasan uralkodik ő a lahane politika összes élőhalottjain győzedelméskedve.

Most győz az a Kossuth, aki 48-ban megmutatta a népnek a demokrácia útját és 49-ben kiadta az útját az erőszakos hatalomnak! Ha Ferenc József regimentje elfogyott, élni fog a Kossuth Lajos regimentje!

Juhásznak hatalmas tetszéssel fogadott beszéde után **Sipos Iván** szólalt föl. Rövid, tetszéssel fogadott beszédében vázolta a legutóbbi idöknél forradalmi jellegű eseményeit, a kormánynak a szabad sajtóval szemben tanúsított zsarnoki állásfoglalását, végül kifejezte azt a nézetét, hogy ami ezek után következhet, nem lehet más, mint Magyarországnak teljes demokratizálódása, a gyors különbéke és a Németországtól való elszakadás. Ezután **Ábrahám Mátyás** mondott nagy éljenzéssel fogadott beszédet, majd dr. **Hollós József** előterjesztette a következő határozati javaslatot:

Szeged népe megbélyegzi a hatalom birtokosainak eljárását, hogy a legnagyobb veszély idején, mely Magyarországot ezeréves fennállása óta valaha is fenyegette, szuronyakkal és elkobzásokkal akarja elnémítani azokat, akik egyedül képesek az országnak azonnali békét szerezni és a nemzetiségekkel való testvéri megegyezés alapján a független és szabad Magyarország egységét biztosítani.

Szeged népe azonnali békekötést követel. Kijelenti, hogy az ország ügyeinek intézésére a Magyar Nemzeti Tanácsot ismeri el, programját teljes egészében magáévá teszi. Fölszólítja Szeged város törvényhatóságát, hogy azonnal hívjon össze rendkívüli közgyűlést s a Magyar Nemzeti Tanács programját tegye magáévá.

Fölszólítja Szeged város képviselőit, hogy jelentsék ki csatlakozásukat, vagy tegyék le mandátumukat.

Végül dr. **Becsey Károly** intézett rövid, megkapó bucsuszavakat az egybegyűltekhöz, akik ezután elénekeltek a Himnusz és rendben szétoszlottak.

A szegedi felsőbb ifjuság csatlakozni kíván a mai forrongó idökbén a radikális politikai pártokhoz. Az az elv vezeti őket, hogy a forradalmi események elsősorban éppen a fiatalságért vannak, hiszen ezekben a napokban a jövő ágyát vetik meg és a jövő nem más, mint a mai fiatalság. Ettől az elvtől vezéreltetve a szegedi ifjuság kedden délután négy órakor a Klauzál-téren nagy ifjusági népgyűlést tart. A népgyűlésen bejelentik a szegedi ifjuságnak a budapesti egyetemi ifjusághoz való csatlakozását és szolidaritását és csatlakozásra szólítják föl az egész ország ifjuságát.

Orosz-Lengyelországból visszavonták a magyar-osztrák csapatokat

Bécs, október 28. Orosz-Lengyelországnak a monarchia által megszállott területeiről visszavonták a magyar-osztrák csapatokat.

A császári királyi sajtóhídszállásról jelentik a Magyar Távirati Irodának: Mint jól értesült helyről közlik, egyes lapoknak az a híre, hogy Orosz-Lengyelországból visszavonták a magyar-osztrák csapatokat, teljesen alaptalan.